

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

OBEČNÁ ČÁST

A) Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Předloženým návrhem zákona je novelizován zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon o obalech stanoví práva a povinnosti podnikajících fyzických osob a právnických osob při nakládání s obaly, zpětném odběru a využití odpadu z obalů. Nakládáním s obaly se rozumí výroba obalů, uvádění obalů na trh nebo do oběhu a rovněž použití, úprava a opakované použití obalů. Dále zákon o obalech upravuje působnost správních orgánů, registrační a evidenční poplatky, ochranná opatření, opatření k nápravě a přestupky. Co se týče nakládání s odpady z obalů, použije se zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, pokud zákon o obalech nestanoví jinak. Zákon o obalech je tedy zvláštním právním předpisem ve vztahu k zákonu o odpadech.

Zákonem o obalech v platném znění je transponována do právního řádu České republiky směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/12/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/20/ES, směrnice Komise 2013/2/EU a směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720.

V červenci roku 2018 vstoupily v platnost čtyři nové směrnice EU, kterými bylo změněno několik stávajících směrnic v oblasti odpadového hospodářství. Tyto směrnice tvoří součást tzv. balíčku oběhového hospodářství. Oblasti, která je předmětem zákona o obalech, se týkají dvě z těchto směrnic, a to směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech, a směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Na základě přijetí výše uvedených směrnic EU je nezbytná novelizace zákona o obalech. Kromě změn, které vyplývají z transpozice příslušných směrnic, navrhovaná novela zahrnuje i změny vyplývající z vyhodnocení dosavadní aplikace zákona o obalech v praxi. Cílem navržených změn vyplývajících z aplikační praxe je zejména dosáhnout větší transparentnosti a efektivity fungování autorizované obalové společnosti (dále jen „AOS“), a to jak v případě, kdy v České republice pro zajišťování sdruženého plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů působí pouze jedna AOS, jako je tomu v současné době, tak v případě působení více AOS.

Podrobnější popis a zhodnocení současného stavu je součástí Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA) ve vztahu k jednotlivým hodnoceným oblastem.

Oblast nakládání s obaly a odpady z obalů je jednou z oblastí technické ochrany životního prostředí a vzhledem ke svému charakteru nikterak nezasahuje do principů zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen.

B) Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Návrh zákona je předkládán společně s návrhem zákona o odpadech, návrhem zákona o vybraných výrobcích a ukončenou životností a návrhem zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností. Důvodem je úzká provázanost navrhované novely zákona o obalech s návrhy těchto právních předpisů.

Hlavním cílem navrhované právní úpravy je zajištění transpozice dvou směrnic Evropské unie, a to směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech (dále jen „rámcová směrnice o odpadech“), a směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech (dále jen „směrnice o obalech“). Revidovaná rámcová směrnice o odpadech je transponována zejména do návrhu zákona o odpadech. Navrhovanou novelou zákona o obalech jsou do právního řádu České republiky transponovány požadavky nového čl. 8a této směrnice, který stanoví minimální požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Kromě zákona o obalech je čl. 8a rámcové směrnice o odpadech transponován rovněž do návrhu zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností.

Za účelem zajištění transpozice rámcové směrnice o odpadech, ve znění směrnice 2018/851/EU, se v zákoně o obalech navrhuje zejména následující změny:

- Úprava podmínek plnění povinnosti zpětného odběru (§ 10), včetně stanovení minimální hustoty sběrné sítě, povinnosti zařadit sběrná místa pro odpady s obalů do obecního systému nakládání s komunálním odpadem a povinnosti informovat spotřebitele o možnostech předcházení vzniku odpadu a negativních dopadech odkládání odpadů mimo místa k tomu určená (prevence tzv. litteringu).
- Možnost určení pověřeného zástupce pro zahraniční osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu v ČR (§ 13a).
- Stanovení povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů tak, aby nedocházelo k nepřiměřené zátěži malých podniků (§ 15a).
- Úprava způsobu stanovení výše poplatků za sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů ze strany AOS (§ 21).
- Povinnost pro AOS provádět tzv. ekomodulaci a zveřejňovat vlastnickou strukturu, smlouvy a sazebníky [§ 21 odst. 1 písm. i), l) a m)]; ekomodulací se rozumí zohlednění dopadu obalu na životní prostředí v rámci jeho životního cyklu při určování výše finančního příspěvku AOS pro jednotlivý obal nebo skupinu podobných obalů, hrazeného osobou uvádějící obal na trh nebo do oběhu za účelem zajištění plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů podle zákona o obalech, s tím, že je zohledňována zejména opakovaná použitelnost obalu, jeho recyklovatelnost, obsah nebezpečných látek a požadavky stanovené jinými právními předpisy.
- Podmínky ověřování dat AOS a rozšíření evidenčních povinností AOS (§ 23 až 23c).
- Stanovení způsobu vyrovnání nákladů jednotlivých AOS (§ 21b).

- Úprava koordinace mezi jednotlivými AOS, řízená Ministerstvem životního prostředí (§ 21c).

V souvislosti s transpozicí směrnice o obalech, ve znění směrnice 2018/852/EU, se v zákoně o obalech navrhuje zejména následující změny:

- Změny v definicích (§ 2), např. doplnění definic kompozitního obalu a oxo-rozložitelného plastového obalu, současně se některé definice uvádějí do souladu se zákonem o odpadech.
- Povinnost zohledňování opakované použitelnosti obalů do struktury příspěvků ze strany AOS [§ 21 odst. 1 písm. k)].
- Způsob stanovení míry recyklace a využití v rámci evidence (§ 15 odst. 3, § 23 odst. 4.]
- Stanovení cílů pro recyklaci a celkové využití odpadu z obalů (příloha č. 3).

Nad rámec transpozice výše uvedených směrnic se navrhuje v zákoně o obalech zejména doplnit opatření za účelem zvýšení transparentnosti a efektivity činnosti AOS. Jedná se např. o zákaz podnikání v oblasti nakládání s odpady pro AOS, povinné finanční zajištění AOS nezávislé na platební schopnosti povinných osob, povinnost AOS vytvářet finanční rezervu, zákaz poskytování půjček ze strany AOS, zákaz zvýhodňování osob, které mají s AOS uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění a povinnost AOS uzavřít smlouvu s každou obcí, která o její uzavření projeví zájem, za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi. V dané souvislosti se též stanoví zákaz ovlivňování dodavatelů ze strany maloobchodních řetězců ke spolupráci s konkrétní AOS v případě, že na trhu bude působit více AOS. Dále navrhovaná novela upravuje zejména promítnutí změn v novele do náležitostí žádosti o udělení autorizace, rozšíření pravomoci MŽP zahájit řízení o změně autorizace, zrušit autorizaci nebo zakázat poskytovat sdružené plnění a účastenství v řízení podle zákona o obalech.

Navrhovaná právní úprava vzhledem ke svému charakteru nemá žádné dopady z hlediska zákazu diskriminace a rovnosti mužů a žen.

C) Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy

Transpozice rámcové směrnice o odpadech, ve znění směrnice 2018/851/EU, a směrnice o obalech, ve znění směrnice 2018/852/EU, do vnitrostátního právního řádu je povinností České republiky jako členského státu EU. Nepřijetí navrhované právní úpravy by tak vedlo k zahájení řízení o porušení Smlouvy (tzv. infringementové řízení) vůči České republice ze strany Evropské komise, což by mohlo vést až k uložení finančních sankcí pro Českou republiku.

D) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je v souladu s ústavním pořádkem České republiky a vychází ze zásad uvedených v Ústavě České republiky a v Listině základních práv a svobod. Jedná se zejména o zásady uplatňování státní moci pouze v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a ukládání povinností jen na základě zákona a v jeho mezích a při zachování základních práv a svobod (čl. 4 Listiny základních práv a svobod).

Navrhovaná právní úprava se dále dotýká práva podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost zakotveného v čl. 26 Listiny základních práv a svobod a práva na příznivé životní prostředí podle čl. 35 Listiny základních práv a svobod. Navrhovaná novela zákona o obalech v návaznosti na jeho platné znění stanoví v souladu s čl. 26 odst. 2 Listiny základních práv a svobod podmínky a omezení pro výkon určitých činností, a to právě s ohledem na ústavně garantovanou ochranu životního prostředí a zdraví lidí. Čl. 35 odst. 3 Listiny základních práv a svobod stanoví, že při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem. Navrhovanou právní úpravou je především omezována činnost podnikajících fyzických osob a právnických osob při uvádění obalů na trh nebo do oběhu a jsou jim ukládány povinnosti zajistit za stanovených podmínek zpětný odběr a využití odpadu z obalů a rovněž evidenční a ohlašovací povinnosti. Dále jsou navrhovanou novelou oproti stávající právní úpravě rozšířeny a zpřísněny podmínky pro sdružené plnění povinností zpětného odběru a využití odpadu z obalů a pro vznik a fungování AOS, aby byly splněny požadavky příslušných směrnic Evropské unie a nedocházelo k neplnění či obcházení těchto povinností nebo ke zneužívání AOS ve prospěch některých povinných osob na úkor ostatních.

Navrhovaná právní úprava podmínek a omezení pro výkon uvedených činností splňuje ústavní požadavek úpravy na úrovni zákona a je též v souladu se zásadami pro stanovení mezí základních práv a svobod podle čl. 4 Listiny základních práv a svobod.

E) Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s předpisy Evropské unie, judikaturou Soudního dvora Evropské unie a obecnými právními zásadami práva Evropské unie.

Cílem navrhované právní úpravy je provedení dvou směrnic z tzv. balíčku oběhového hospodářství, které vstoupily v platnost v červenci tohoto roku. Jedná se o následující směrnice:

- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/851 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 2008/98/ES o odpadech.
- Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2018/852 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

Z revidované rámcové směrnice o odpadech je pro transpozici do zákona o obalech relevantní čl. 8a, v němž jsou nově stanoveny minimální požadavky pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce. Co se týče změn ve směrnici o obalech, které je nezbytné transponovat, jedná se zejména o změny týkající se definic pojmů (čl. 3), prevence vzniků odpadu z obalů (čl. 4), cílů pro recyklaci a celkové využití odpadu z obalů (čl. 6 a 6a) a požadavků na informační systémy a podávání zpráv (čl. 12).

Dále se návrhu zákona dotýkají následující předpisy Evropské unie, transponované do zákona o obalech v platném znění:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech. Směrnice Evropského parlamentu a Rady

2004/12/ES ze dne 11. února 2004, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/20/ES ze dne 9. března 2005, kterou se mění směrnice 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.
- Směrnice Komise 2013/2/EU ze dne 7. února 2013, kterou se mění příloha I směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/720 ze dne 29. dubna 2015, kterou se mění směrnice 94/62/ES, pokud jde o omezení spotřeby lehkých plastových nákupních tašek.

S výše uvedenými předpisy Evropské unie je návrh zákona v souladu.

F) Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Na oblast, která je předmětem navrhované právní úpravy, se nevztahují žádné mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána.

G) Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Zhodnocení dopadů na tyto oblasti je obsahem Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA), která detailně popisuje důvody pro přijetí navrhované právní úpravy.

H) Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Shromažďování a zpracovávání osobních údajů na základě zákona o obalech se týká jen podnikajících fyzických osob a právnických osob. Navrhovanou právní úpravou se rozsah shromažďování a zpracovávání osobních údajů významně nemění oproti platné právní úpravě.

Návrh zákona předpokládá shromažďování osobních údajů ministerstvem při přijímání a zpracování žádostí o zápis do Seznamu osob, kterou jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů, žádostí o vydání oprávnění k provozování AOS, ohlašování údajů z evidencí podle § 15 (osoby plnící povinnosti zpětného odběru a využití individuálně) a § 23 (AOS) prostřednictvím integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí (ISPOP), žádostí o vydání akreditace pro činnost ověřovatele, zpráv o ověření údajů a závěrečných shrnutí o provedených ověřeních. Shromažďovány a zpracovávány jsou zejména tyto osobní údaje: (ve smyslu § 77 odst. 1 občanského zákoníku), jméno, adresa sídla, identifikační číslo osoby, daňové identifikační číslo a kontaktní údaje (telefon a elektronická adresa).

Účel zpracování uvedených osobních údajů je především identifikační, evidenční a kontrolní. Na základě žádosti o zápis do Seznamu osob je osoba zapsána a vedena v tomto seznamu po celou dobu, po kterou uvádí na trh v České republice na trh nebo do oběhu obaly. Údaje

obsažené v žádosti o vydání oprávnění k provozování AOS slouží k vedení řízení o této žádosti a k vydání rozhodnutí. Ohlašované údaje z evidencí jsou nezbytné pro účely evidence a kontroly plnění zákonem stanovených povinností.

Ministerstvo životního prostředí ve stanoveném rozsahu zajišťuje vedení evidencí (týká se AOS), souhrnné evidence (týká se osob plnící povinnosti individuálně) a celkové evidence, a to na základě údajů z evidencí ohlášených povinnými osobami a AOS. Tyto evidence vedené ministerstvem jsou veřejně přístupné; každý má právo do nich nahlížet, pořizovat si z nich kopie nebo výpisy. Uvedené veřejně přístupné evidence obsahují pouze souhrnné údaje, tj. neobsahují žádné osobní údaje. Seznam osob je veřejným seznamem, do něhož má každý právo nahlížet nebo si pořizovat kopie či výpisy. Obsahuje pouze osobní údaje, které lze zpřístupnit veřejnosti. Jeho obsahem tak nejsou takové osobní údaje, jako například kontaktní údaje nepodnikajících fyzických osob.

Doba uchování osobních údajů se bude řídit platnými ustanoveními zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a Spisovým a skartačním řádem ministerstva.

Každý subjekt, který by zjistil nebo se domníval, že zpracování jeho osobních údajů je prováděno v rozporu s ochranou soukromého nebo osobního života nebo v rozporu se zákonem, zejména pokud by zjistil, že jeho údaje jsou s ohledem na jejich zpracování nepřesné, bude moci požádat ministerstvo o vysvětlení nebo se domáhat nápravy tohoto stavu. Přístup subjektu údajů k informacím o zpracování svých osobních údajů bude jinak obecně řešen v souladu s § 12 zákona o ochraně osobních údajů.

I) Zhodnocení korupčních rizik

V rámci navrhované právní úpravy byla pouze jedna oblast vyhodnocena jako potenciálně riziková. Určité riziko je možné spatřovat v důsledku zavedení zcela nového environmentálně-ekonomického nástroje tzv. ekomodulace. Zde lze předpokládat existenci určitého rizika ovlivňování AOS při určování skupin obalů, které mají být v rámci ekomodulace zvýhodňovány či naopak znevýhodňovány, a to v rámci sazebníků příspěvků za služby sdruženého plnění. Evropská komise by měla k této problematice teprve v budoucnu vydat informační materiály, jakým způsobem by měla být ekomodulace v praxi realizována. Vzhledem k tomu, že směrnice o odpadech stanovuje ekomodulaci jako povinnost pro výrobce, resp. systémy rozšířené odpovědnosti výrobců, nejsou tato potenciální korupční rizika na straně státní správy, ale na straně AOS. Ministerstvo by v této souvislosti mělo být v pozici dozorového orgánu, a to s ohledem na kompetenci kontrolovat činnost kolektivních systémů.

Celkově lze konstatovat, že prostor pro korupci je v případě navrhované právní úpravy zcela minimální, neboť veškeré kompetence a rozhodovací procesy, s výjimkou ekomodulace, jsou uskutečňovány dle jednoznačně nastavených pravidel, s možností uplatnění opravných prostředků a dalších prostředků nápravy, je minimalizována míra správního uvážení při rozhodování a jsou nastaveny účinné mechanismy kontroly. Korupční rizika jsou v dané oblasti zjišťována v souladu s úkoly stanoveným vnitřním předpisem ministerstva o systému řízení korupčních rizik.

Zhodnocení korupčních rizik je obsahem Závěrečné zprávy z hodnocení dopadů regulace (RIA).

J) Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá žádné dopady na bezpečnost nebo obranu státu.

ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

K bodu 1 (§ 1 odst. 1)

Dříve v zákoně o obalech nebyl definován obalový prostředek, který specifikuje obal před jeho naplněním, a proto bylo nutné prázdné obaly od naplněných obalů rozlišit vymezením obalů a balených výrobků. V současnosti je však již v zákoně zakotvena definice obalového prostředku. Termín „balený výrobek“ již postrádá svůj smysl a naopak může být matoucí. Proto je zrušen ve všech ustanoveních, ve kterých je v zákoně obsažen.

K bodu 2 (§ 1 odst. 1)

Do zákona o obalech se transponují směrnice (EU) 2018/851 a směrnice (EU) 2018/852, které jsou součástí tzv. balíčku oběhového hospodářství, souboru směrnic EU, jejichž cílem je realizovat v členských státech EU přechod k oběhovému hospodářství (cirkulární ekonomie). Z tohoto důvodu se v poznámce pod čarou č. 2 doplňují tyto transponované směrnice.

K bodu 3 (§ 1 odst. 3)

Ustanovení je měněno společně s poznámkou pod čarou č. 4 v souvislosti s návrhem nového zákona o odpadech. Jedná se spíše o upřesnění než změnu, na stávající zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, v platném znění, bylo odkazováno ve znění zákona o obalech již před předmětnou novelizací.

K bodům 4 až 6 [§ 2 písm. c), d), f) a m), § 12 odst. 1, § 14 odst. 1, § 36 písm. b) a § 44 odst. 2 písm. g), h) a j)]

Viz k bodu 1.

K bodu 7 [§ 2 písm. g)]

Navrhovaným ustanovením je implementován čl. 3 odst. 2 bod 2a směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, tedy definice opakovaně použitelného obalu. Před novelizací byla definována činnost opakovaného použití obalu, ne samotný opakovaně použitelný obal. Tato změna však v praxi žádný dopad nepřináší.

K bodu 8 [§ 2 písm. i) až k)]

Novelizační bod implementuje čl. 3 odst. 2 bod 2b směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, který zavádí nový pojem „kompozitní obaly“. K tomuto pojmu se neváže žádná specifická povinnost, kromě obecné povinnosti stanovené v čl. 7 odst. 4 směrnice 94/62/ES, podle které členské státy EU přijmou opatření na podporu vysoce kvalitní recyklace obalových odpadů a pro dodržování nezbytných norem kvality pro příslušná odvětví zabývající se recyklací. Za tímto účelem se čl. 11 odst. 1 směrnice 2008/98/ES, pojednávající o opětovném použití a recyklaci, použije na obalové odpady, včetně odpadů z kompozitních obalů.

Pojem organická recyklace, který byl směrnicí (EU) 2018/852 zrušen, byl proto nahrazen odpovídající definicí z nového zákona o odpadech. Definice oxo-rozložitelného plastového obalu byla navržena z důvodu nutnosti implementace Přílohy II. bodu 3 písm. d) směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, kdy je třeba tento druh obalu vyloučit ze skupiny biologicky rozložitelných obalů.

K bodu 9 [§ 2 písm. r)]

Navrhovaným ustanovením je implementován článek 8a odst. 4 písm. b) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobcí za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce byly v případě kolektivního plnění rozšířené odpovědnosti výrobce upravovány, pokud je to možné, pro jednotlivé výrobky nebo skupiny podobných výrobků, a to zejména se zohledněním jejich trvanlivosti, opravitelnosti, opětovné použitelnosti, recyklovatelnosti a přítomnosti nebezpečných látek, čímž se přihlíží k jejich životnímu cyklu a zohledňují se požadavky stanovené příslušným právem Unie, a to pokud možno na základě harmonizovaných kritérií, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu.

Úprava příspěvků je definována jako ekomodulace a za její realizaci jsou zodpovědné autorizované obalové společnosti, viz níže.

K bodu 10 (§ 4 odst. 1)

Viz k bodu 1.

K bodu 11 [§ 4 odst. 1 písm. c)]

Směrnice (EU) 2018/852 ruší v čl. 3 odst. 1 bodech 7 až 9 směrnice 94/62/ES definice pojmů „recyklace“, „energetické využití“ a „organická recyklace“. Směrnice (EU) 2018/852 poté stanovuje, že pro účely této směrnice se „recyklací“ a „využitím“ rozumí příslušné pojmy podle směrnice 2008/98/ES. Podle tohoto vzoru tyto pojmy v zákonu o obalech nově vycházejí přímo z navrhovaného zákona o odpadech, případně jsou dány do souladu s ním („biologický rozklad“).

K bodu 12 (§ 4 odst. 2)

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. c) po úpravě terminologicky přímo vychází ze zákona o odpadech, odstavec je tedy nadbytečný.

K bodu 13 (§ 6)

Viz k bodu 1.

K bodům 14 až 16 (§ 10)

Navrhovaným ustanovením je implementován článek 8a odst. 3 písm. a) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, dle kterého členské státy přijmou nezbytná opatření

k zajištění toho, aby každý výrobce nebo organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců měli jasně stanovenou působnost z hlediska územního, výrobního a materiálového pokrytí, aniž by se omezovali na ty oblasti, v nichž je sběr odpadů a nakládání s nimi nejziskovější. Je tedy stanoveno, že zpětný odběr musí být zajišťován na celém území ČR v přiměřené docházkové vzdálenosti s výjimkou zpětného odběru vratných zálohovaných obalů, u kterých je podle § 9 odst. 4 stávajícího znění zákona osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech, povinna vykupovat tyto vratné zálohované obaly bez omezení množství a bez vázání tohoto výkupu na nákup zboží. To v praxi znamená, že osoba, která vratný zálohovaný obal prodává, má povinnost ho vykoupit.

Navrhované změny předmětného ustanovení odráží výklad již stávajícího znění zákona. Minimální podíl zasmluvněných obcí již obsahuje rozhodnutí o autorizaci stávající autorizované obalové společnosti. Zavedení minimálních podílů je nezbytné právě kvůli nastavení jasného územního pokrytí a kvůli zamezení autorizovaným obalovým společnostem omezit se pouze na oblasti, v nichž je sběr odpadů a nakládání s nimi nejziskovější, což je ještě posíleno ustanovením § 21 odst. 1 písm. d), podle kterého autorizované obalové společnosti (dále také „AOS“) musí za obdobných podmínek uzavřít smlouvu s každou obcí, která o to projeví zájem.

Nutnost navrhované úpravy také vyplývá z poslední věty článku 8a odst. 2 směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, která ukládá členským státům EU přijmout opatření zaměřená na vytváření pobídek pro držitele odpadů, aby plnili svou povinnost odevzdávat své odpady do již existujících systémů tříděného sběru, a to zejména prostřednictvím případných ekonomických pobídek nebo regulací. Navrhované nastavení parametrů sítě sběrných míst zaručuje, aby autorizované obalové společnosti musely sdílet stejnou sběrnou síť, kterou zajišťují na základě spolupráce s obcemi. Tím je dána jistota, že spotřebitelé budou odevzdávat své odpady z obalů do již existujícího systému tříděného sběru.

Zařazení sběrného místa do systému obce musí být prokazatelné a současně je nutné, aby obec mohla sebraný odpad vykázat ve smyslu jejích vlastních povinností dosáhnout požadovanou míru třídění a využití komunálního odpadu, jehož je obalový odpad součástí, přitom je nutné, aby pro účely kontroly státními orgány byla tato forma spolupráce písemně podložena.

Povinnost zařazení do obecního systému nakládání s komunálním odpadem platí rovněž ve vztahu k realizaci zpětného odběru odpadů z vratných zálohovaných obalů, zejména z toho důvodu, aby obce měly k dispozici data o množství zpětně odebraných odpadů z obalů a jejich využití, což je důležité pro účely splnění cílů vyplývajících z navrhovaného nového zákona o odpadech.

Navrhovaným odstavcem 5 je implementována první věta článku 8a odst. 2 směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, dle kterého členské státy EU přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby držitelé odpadů, na které se zaměřují systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zavedené v souladu s čl. 8 odst. 1 směrnice 2008/98/ES, byli informováni o opatřeních na předcházení vzniku odpadů, centrech pro opětovné použití a pro přípravu k opětovnému použití, systémech zpětného odběru a sběru odpadu a o předcházení znečišťování odpadky. Informování o centrech pro opětovné použití a pro přípravu k opětovnému použití nebylo do navrhovaného ustanovení zařazeno, neboť ve vztahu k obalům žádná taková centra v ČR neexistují a ani do budoucna se o nich neuvažuje.

K bodu 17 (§ 13 odst. 2)

Navrhované ustanovení zakazuje ovlivňování dodavatelů ze strany maloobchodních i velkoobchodních prodejců, aby dodavatelé uzavřeli smlouvu s konkrétní autorizovanou obalovou společností (v případě, že na trhu bude působit více autorizovaných obalových společností). Ustanovení je navrhováno v návaznosti na zkušenosti ze zahraničí.

K bodu 18 (§ 13 odst. 3)

Minimální míra opakovaného použití, která vede k fiktivnímu splnění § 10 a § 12, byla odvozena od minimální míry celkové recyklace stanovené v příloze č. 3. V době zavedení tohoto ustanovení tato míra činila 55 %. V době návrhu předmětné novely je tato míra přílohou č. 3 stanovena na 65 %, počínaje rokem 2020 však bude navýšena na 70 %. Účinnost novely je přitom navrhována k 1. lednu 2021. Navrhované ustanovení tedy minimální míru opakovaného použití, která vede k fiktivnímu splnění § 10 a § 12, aktualizuje, při uplatnění stejného principu, jako při zavedení tohoto ustanovení.

K bodu 19 (§ 13a)

Navrhovaným ustanovením je implementován článek 8a odst. 5 směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého každý členský stát EU umožní výrobcům usazeným v jiném členském státě, kteří uvádějí výrobky na trh na jeho území, jmenovat právnickou nebo fyzickou osobu usazenou na jeho území jako pověřeného zástupce pro účely provádění plnění povinností výrobce vyplývajících ze systémů rozšířené odpovědnosti výrobce na jeho území.

Zahraniční osoby nemají povinnost pověřeného zástupce ustanovit, jedná se o dobrovolný nástroj. Pověřený zástupce za zahraniční osobu neplní povinnosti uvedené v § 3 až 6, neboť tyto povinnosti lze splnit pouze před uvedením samotného obalu na trh, tedy v okamžiku, kdy se obal ještě nenachází v České republice.

K bodu 20 (§ 14 odst. 1)

Viz k bodu 1 a legislativně-technická úprava.

K bodu 21 (§ 14 odst. 2 a 3)

Osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu obaly, je povinna podat návrh na zápis do tzv. Seznamu osob, které jsou nositeli povinnosti zpětného odběru nebo využití odpadu z obalů.

Podle navrženého ustanovení ovšem tato osoba není povinna podat návrh na zápis do Seznamu, jestliže je v Seznamu osob zapsán pověřený zástupce zaváděný § 13a či pokud návrh na zápis do Seznamu osob podal. Dále se stanovuje, že pověřený zástupce podává návrh na zápis do Seznamu svým jménem namísto osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu, jejíž povinnosti podle tohoto zákona plní.

K bodům 22 až 26 (§ 14)

Legislativně-technické úpravy vyplývající z navrhovaných změn.

K bodu 27 (§ 15 odst. 3)

Navrhovaným ustanovením je implementován článek 6a odst. 2 směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, který stanovuje měřicí bod recyklace. Dle tohoto ustanovení je pro účely plnění cílů směrnice hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřena v okamžiku, kdy odpad vstupuje do recyklace, což ovšem neplatí vždy, neboť hned v další větě je umožněno odchýlně od prvního pododstavce hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřit při výstupu z jakéhokoli třídění, pokud:

a) je tento odpad z výstupu následně recyklován;

b) hmotnost materiálů nebo látek, které jsou odstraněny dalšími operacemi předcházejícími recyklaci a nejsou následně recyklovány, není zahrnuta do hmotnosti odpadu, který je vykazován jako recyklovaný.

Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování odstavců 1 až 5 článku 6a směrnice 94/62/ES přijme Komise do 31. března 2019 prováděcí akty, které stanoví pravidla pro výpočet, ověřování a předkládání údajů, zejména pokud jde o hmotnost vzniklého obalového odpadu. Je tedy možné, že tyto správní akty ještě zapříčiní další úpravu tohoto ustanovení, avšak v době návrhu předmětné novely je především nutné, aby odpady z obalů byly trasovatelné od původce odpadu po zpracování a v případě recyklace po dotřídění na standardizovanou kvalitu neboli na kvalitu umožňující konkrétní materiálové zpracování. Tento přístup byl již dlouhodobě uplatňován vůči stávající autorizované obalové společnosti prostřednictvím rozhodnutí o autorizaci. Navrhovaným ustanovením je tento přístup explicitně stanoven i pro osoby plnící povinnosti vyplývající ze zákona o obalech individuálně v souladu s § 13 odst. 1 písm. a).

Předmětným ustanovením je také rozšířeno zmocnění pro rozsah vedení evidence a vymezení odpadů z obalů, které lze započítávat do recyklace. Zde je Ministerstvu životního prostředí dán prostor pro implementaci nových pravidel, které přinesou výše uvedené prováděcí akty.

K bodu 28 [§ 15a odst. 1 písm. b)]

Jedná se o transpozici článku 8a odst. 1 písm. d) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, dle kterého členské státy EU zajistí rovné zacházení s výrobcí bez ohledu na jejich původ nebo velikost, aniž by na výrobce malých množství výrobků, včetně malých a středních podniků, kladl nepřiměřenou regulační zátěž. V zákoně o obalech platila doposud výjimka z plnění povinností § 10 až 15 pro podniky s roční produkcí obalů pod 300 kg a s ročním obratem do 4 500 000 Kč. Výjimka se rozšiřuje na podniky s obratem do

25 000 000 Kč. Úprava tohoto ustanovení vychází z podnikatelské praxe a úkolu uloženého v rámci tzv. Ekoauditů (Návrhy na řešení opatření k posílení konkurenceschopnosti a rozvoje podnikání v České republice z pohledu právních předpisů na ochranu životního prostředí). Rozšířit výjimku pro podniky s ročním obrátem do 25 000 000 Kč bylo požadováno v podnětu č. 11 první fáze Ekoauditů a tento úkol byl uložen usnesením vlády č. 157 ze dne 2. března 2011.

K bodu 29 (§ 16 odst. 2)

Obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.) byl zrušen a nahrazen mj. zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

K bodům 30 až 38 (§ 17)

V odst. 1 bylo vypuštěno projednání žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci s Ministerstvem zemědělství zejména z důvodu snižování administrativní zátěže. Zkušenosti z praxe ukazují, že vyjádření Ministerstva zemědělství k žádostem o vydání rozhodnutí o autorizaci mají spíše formální charakter a k posouzení schopnosti žadatele splnit specifické požadavky zákona o obalech věcně nepřispívají.

Změny v odst. 3 písm. c) jsou legislativně-technické úpravy vyplývající z navrhovaných změn.

Projekt zajišťování sdruženého plnění musí zahrnovat nově i popis sběrné sítě a údaj, zda k zajišťování sdruženého plnění bude využívána spolupráce s obcemi. Toto je do odst. 3 písm. c) bodu 1 doplněno z důvodu možného zájmu zajišťovat sdružené plnění pouze ve vztahu k vratným zálohovaným obalům, pro které platí jiný rozsah umístění zajištění sběrných míst, jak je uvedeno v navrhovaném § 10 odst. 1.

Formy využití odpadů z obalů v odst. 3 písm. e) bodu 4 byly upraveny v souladu s navrhovanými úpravami v § 4.

Vložením slova „především“ v odst. 3 písm. e) bodu 6 je vyjádřeno, že by žadatel měl kromě popisu finančního zajištění v prvním roce působení v projektu zajišťování sdruženého plnění uvést i plánované finanční zajištění pro další roky působení. Požadavek nezávislosti finančního zajištění na platební schopnosti osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu je navrhováno z toho důvodu, že pokud je financování celého projektu plánováno realizovat pouze z příjmů povinných osob, neexistuje dostatečná záruka o tom, že projekt zajišťování sdruženého plnění je dostatečně finančně zajištěn. Platby povinných osob totiž AOS zpravidla obdrží až po uplynutí určitého časového období a do jisté míry jsou takové příjmy nejisté, neboť záleží na povinné osobě, zda bude své pohledávky vůči AOS splácet řádně. V prvním roce navíc musí autorizovaná obalová společnost vynaložit značné investiční náklady na uvedení systému do provozu, což by v případě platební neschopnosti povinných osob nebylo možné.

S ohledem na nově zaváděný postupný nástup smluvního zajišťování povinnosti zpětného odběru v obcích v prvním roce působení AOS [§ 17 odst. 4 a § 21 odst. 1 písm. f) a g), který bude popsán níže], je nezbytné, aby v tomto prvním roce byl navržen podrobný funkční

mechanismus kompenzace nákladů na zajištění zpětného odběru odpadů z obalů ve sběrných místech, které žadatel nebude mít smluvně zajištěny do dne dosažení podílů podle § 10 odst. 2 a 3 a zpětný odběr v nich zajišťují ostatní AOS. Tento mechanismus musí být popsán v projektu sdruženého plnění a musí zahrnovat také kompenzaci nákladů na využití odpadů z obalů, které byly zpětně odebrány v žadatelem nezajištěných místech zpětného odběru. Pokud by žadatel o autorizaci byl schopen prokázat, že bude schopen zajišťovat zpětný odběr v souladu s § 10 již od prvního dne jeho působení coby AOS, může se v projektu v souvislosti s tímto požadavkem pouze odkázat na vyrovnání nákladů podle § 21b.

Popis zajištění shodného přístupu AOS ke všem koordinovaným oblastem podle § 21c navrhovaný jako nový bod 8 odst. 3 písm. c) je nutný, neboť při současném působení více AOS se všechny AOS a MŽP musejí domluvit na společném postupu v řešení jednotlivých oblastí, které budou podrobněji popsány v odůvodnění navrhovaného § 21c. Systém zajišťování sdruženého plnění totiž bude fungovat na základě dohodnutých postupů a nově autorizovaná AOS nesmí tento systém ohrozit. Pro ověření, že stávající systém nebude narušen, je nutné, aby žadatel o autorizaci poskytl informace o proběhlých jednání mezi žadatelem a již operujícími AOS.

V poslední letech Ministerstvo životního prostředí vedlo několik řízení s žadateli o autorizaci, ze kterých při uplatňování stávajícího výkladu zákona o obalech ohledně dostatečné četnosti a dostupnosti sběrných míst, vyvstaly některé praktické zkušenosti. Noví žadatelé o autorizaci tvrdí, že smluvní zajištění stejného počtu obcí a stejného podílu obyvatel v nich žijících jako je požadováno prostřednictvím rozhodnutí o autorizaci po stávající a jediné AOS EKO-KOM, a.s. je z praktického hlediska nemožné. Zástupci obcí se totiž údajně obávají, že pokud přislíbí spolupráci s dosud neautorizovaným žadatelem o autorizaci, byla by ohrožena jejich spolupráce se stávající AOS. Z tohoto důvodu byly navrženy kvóty pro postupné smluvní zajišťování povinnosti zpětného odběru v obcích v prvním roce působení AOS.

V § 17 bylo navrženo nové ustanovení odst. 4 písm. a), podle kterého musí mít žadatel ke dni podání žádosti o vydání rozhodnutí o autorizaci odchylně od § 10 odst. 2 a 3 smluvně zajištěn pouze takový počet sběrných míst, aby podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obyvatel České republiky minimálně 25 %, a aby podíl obcí, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 25 %.

Na toto ustanovení pak z hlediska postupného smluvního zajišťování povinnosti zpětného odběru v obcích ze strany žadatelů o autorizaci navazuje nově navržené ustanovení § 21 odst. 1 písm. f) a g).

Pokud autorizovaná obalová společnost ve stanovených termínech nedosáhne parametrů sběrné sítě podle § 21 odst. 1 písm. f) nebo g), může jí být Ministerstvem životního prostředí (dále také „MŽP“) zakázáno poskytovat sdružené plnění [navrhovaný § 43 odst. 1 písm. c)] a může být zahájeno řízení o zrušení rozhodnutí o autorizaci [navrhovaný § 26 odst. 1 písm. c)].

Odst. 4 písm. b) nastavuje specificky počáteční rozsah sběrné sítě také pro AOS, které mají v úmyslu zajišťovat sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, neboť ty zajišťují zpětný odběr specificky zejména ve vazbě na osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly. Jedná se o úlevu pro nové AOS, které mají v úmyslu zajišťovat sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, oproti stávajícímu znění zákona, neboť podle stávajícího ustanovení § 9 odst. 4 je osoba, která uvádí na trh nebo do oběhu výrobky ve vratných zálohovaných obalech, povinna vykupovat tyto vratné zálohované obaly bez omezení množství a bez vázání tohoto výkupu na nákup zboží.

Změny v odst. 5 a 7 jsou legislativně-technické úpravy vyplývající z navrhovaných změn.

K bodům 39 až 41 (§ 18)

Navrhovaná úprava, že osobami jednajícími ve shodě jsou též osoby ovládané stejnou ovládající osobou nebo rodinnými příslušníky akcionáře nebo osoby akcionáře ovládající je shodně navrhována také v zákoně o výrobcích s ukončenou životností, který je předkládán společně s předmětnou novelou zákona o obalech. Úprava vychází z přístupu ke střetu zájmů užívaného pro účely zákona o obalech před nahrazením obchodního zákoníku zákonem o obchodních korporacích.

Následně je navrženo omezení stanovující, že akcionář autorizované společnosti nesmí být akcionářem jiné autorizované společnosti. Smyslem odstavce je vyloučit z neziskového systému střet zájmů, který může nastat nejen mezi zájmy dvou autorizovaných společností, ale i mezi obdobnou činností společnosti zajišťující zpětný odběr výrobků a společností, která zajišťuje zpětný odběr obalů od těchto výrobků. Také je smyslem zabránit tomu, aby se z obalů skrytě finančně podporoval sběr výrobků či naopak. Doplnění o osoby ovládané či ovládající a rodinné příslušníky je logicky nutné, aby se zabránilo obcházení zákona (analogické ustanovení obsahuje předchozí odstavec 3)

Příkladem možného střetu zájmů je např. hypotetická situace, kdy by akcionář jedné AOS, která by byla autorizována k poskytování sdruženého plnění jen pro specifickou skupinu obalů, byl zároveň akcionářem jiné AOS, která by byla autorizována k poskytování sdruženého plnění pro jinou skupinu obalů. Ta samá osoba by pak mohla vyvíjet snahu směrem k oběma AOS o zvýhodnění skupiny obalů, za kterou s jednotlivými AOS uzavřela smlouvu o sdruženém plnění např. v rámci ekomodulace.

K bodu 42 a 43 (§ 19)

S účinností od 1. ledna 2014 byl obchodní zákoník (zákon č. 513/1991 Sb.) zrušen a nahrazen zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník a zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích. Podnikatel je definován v § 420 občanského zákoníku.

Odst. 2 zabraňuje možnému zvýhodňování konkrétní osoby oprávněné k nakládání s odpady ze strany AOS, jejímž je tato osoba akcionářem a je tedy ve střetu zájmů, oproti jiným osobám oprávněným k nakládání s odpady. Doplnění ustanovení o osoby, jejichž činnost přímo souvisí s obchodem s druhotnou surovinou, je na místě, neboť druhotná surovina po splnění určitých kritérií přestává být odpadem, ale je fakticky výstupem činnosti autorizované společnosti.

K bodu 44 (§ 20)

Navrhované ustanovení § 20 odst 1 již zákon o obalech obsahoval v § 22 („další činnost autorizované společnosti“). Vzhledem k tomu, že se taktéž jedná o ustanovení omezující autorizovanou společnost, bylo přesunuto kvůli lepší přehlednosti.

Protože je v rámci účelu tohoto zákona žádoucí, aby na trh v ČR byly uváděny snadno recyklovatelné obaly, považuje se za poradenskou činnost v oblasti zpětného odběru a využití obalů poradenství v technickém řešení zlepšení vlastností obalů tak, aby bylo usnadněno jejich využití.

Omezením v odstavci 2 se již v současné době řídí AOS EKO-KOM, a.s., neboť toto omezení je zakotveno v rozhodnutí o autorizaci a je nezbytné, aby platilo i pro všechny ostatní potenciální AOS kvůli rovnosti podmínek.

Zákaz podnikání v oblasti nakládání s odpady, jakož i zákaz obchodování s nimi i s druhotnými surovinami z nich získanými upravené v odstavci 3 již platí pro stávající AOS EKO-KOM, a.s., a je nezbytné, aby platil i pro všechny ostatní potenciální AOS kvůli rovnosti podmínek.

Odstavec 7 je pouhým upřesněním stávajícího odst. 4, ve kterém byly rozepsány obě výluky.

Odstavec 8 omezuje riziko odklonu finančních prostředků AOS sloužících k zajišťování sdruženého plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů, ke kterému by docházelo zejména v případě výhodného nastavení půjčky pro dlužníka. Poskytnutí půjčky by navíc mohlo oslabit momentální platební schopnost AOS. Stejně omezení platí i pro kolektivní systémy zajišťující zpětný odběr a využití dalších odpadových komodit v novém zákoně o výrobcích s ukončenou životností.

Odstavec 9 stanovuje, že AOS nesmí vykonávat činnost pověřeného zástupce podle § 13a, neboť pověřený zástupce má v případě sdruženého plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů s AOS komunikovat za účelem uzavření smlouvy, ohlašování evidence apod.

K bodu 45 (§ 20a)

§ 20 byl rozdělen do dvou paragrafů kvůli přehlednosti. Výčet omezení je příliš dlouhý již ve stávajícím znění a novelou je dále rozšířen. Jedná se tedy pouze o legislativně - technickou úpravu, § 20a pokračuje ve výčtu omezení pro AOS.

Vypuštění Ministerstva zemědělství v odst. 4 písm. f) souvisí s jeho vypuštěním v bodě 31. Pokud Ministerstvo zemědělství nebude posuzovat žádost o vydání rozhodnutí o autorizaci, již nehrozí střet zájmů jeho zaměstnanců s AOS.

V odst. 5 byla vypuštěna možnost AOS uzavřít se svým akcionářem poradenskou smlouvu či smlouvu o výzkumu, propagaci apod. Toto vypuštění je motivováno snahou zabránit vyvedení prostředků ve prospěch akcionáře pod záminkou fiktivních služeb či poskytování akcionářům věcného plnění za neodpovídající úhradu. Standardní poradenství v oblasti prevence vzniku odpadu, či spolupráci se zákazníkem na propagaci třídění může autorizovaná společnost zabudovat přímo do smlouvy o sdruženém plnění a tak tyto činnosti

provádět ve spolupráci s vlastním akcionářem transparentně za stejných podmínek, jako je provádí s ostatními zákazníky.

K bodu 46 (§ 21)

Navrhovaným ustanovením § 21 odst. 1 písm. a) je zamezeno možné zvýhodňování osob, které mají s AOS uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění např. úpravou poplatkové struktury v závislosti na množství obalů uvedených na trh. Za porušení zásady rovnosti podmínek pro povinné osoby se považuje rovněž uzavření paralelních smluv ke smlouvám o sdruženém plnění, které by tuto zásadu obcházely jakýmkoli protiplněním a nebyly veřejně přístupné ostatním povinným osobám.

Doplnění ustanovení § 21 odst. 1 písm. b) reaguje na situaci, kdy nastavením vyššího vstupního poplatku než je registrační a evidenční poplatek ve smyslu § 30 se může AOS orientovat na uzavření smluv s povinnými osobami uvádějícími relativně vysoké množství obalů na trh nebo do oběhu a naopak demotivovat osoby s malou produkcí obalů. Částka navíc oproti poplatkům podle § 30 vyžadovaná v rámci vstupního poplatku je totiž v porovnání s celkovými příspěvky povinných osob tím více zanedbatelná, čím je množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu povinnou osobou vyšší.

V § 21 odst. 1 písm. c) byl pouze upraven slovosled. Smyslem ustanovení i nadále zůstává, že AOS musí s klientem uzavřít smlouvu pro všechny obaly, které povinná osoba uvádí na trh nebo do oběhu a AOS je oprávněna k nim zajišťovat sdružené plnění. Pokud má např. AOS oprávnění na všechny typy obalů, nesmějí její klienti již za účelem splnění povinností § 10 a 12 uzavřít smlouvu o sdruženém plnění s žádnou jinou AOS a ani nesmí tyto povinnosti pro část obalů uváděných na trh nebo do oběhu plnit samostatně organizačně a na vlastní náklady podle § 13 odst. 1 písm. a).

Požadavek uzavřít smlouvu s každou obcí, která o její uzavření projeví zájem dle navrhovaného ustanovení § 21 odst. písm. d), již zákon o obalech obsahoval v § 21 odst. 3. S ohledem na požadavek navrhovaného § 10 odst. 2, stanovujícího, že podíl obcí, na jejichž území je osoba uvádějící obaly na trh nebo do oběhu povinná zajišťovat zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst, činí z celkového počtu obcí v České republice minimálně 90 % a na požadavek § 10 odst. 3 spočívající v pokrytí 90 % podílu obyvatel žijících v obcích ČR, mohla by AOS teoreticky odmítnout uzavření smlouvy s některou z malých, špatně dostupných obcí. Navrhovaným ustanovením je takové jednání vyloučeno a je také vyloučeno, aby za účelem uzavření smlouvy musela obec AOS platit. Za porušení povinnosti uzavřít smlouvu s obcí za podmínek obdobných jako s ostatními obcemi se považuje rovněž uzavření paralelní smlouvy s obcí, která by tuto zásadu obcházela jakýmkoli protiplněním a nebyla veřejně přístupná ostatním obcím. Vzhledem k jiné formulaci oproti stávajícímu znění je také třeba specifikovat, o jakou smlouvu s obcemi se jedná. AOS totiž může například mít s určitou obcí smlouvu o pronájmu administrativních prostor, kterou jistě nebude uzavírat s každou obcí, na druhé straně obec musí mít právo dosáhnout smlouvy o zapojení místa zpětného odběru do svého systému stejně jako právo na smluvně podloženou spolupráci při třídění odpadu, které probíhá na jejím území a vztahuje se k odpadu, jehož je sama původcem.

Navrhovaná ustanovení § 21 odst. 1 písm. f) a g) stanovují parametry postupného smluvního zajišťování povinnosti zpětného odběru v obcích ze strany nových AOS v prvním roce jejich působení. Povinnost dosáhnout požadovaných parametrů sběrné sítě podle § 10 odst. 2 a 3

pro AOS, tedy aby podíl obcí, na jejichž území AOS zajišťuje zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 90 % a podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území AOS zajišťuje zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst, činil minimálně 90 % z celkového počtu obyvatel České republiky, je odložena o rok. Ustanovení navazují na nově navržené ustanovení § 17 odst. 4 písm. a), u kterého je v této důvodové zprávě postupné smluvní zajišťování odůvodněno.

Za účelem ověření nastavení příspěvků AOS pro zajištění sdruženého plnění v souladu s navrhovanými ustanoveními § 21 odst. 1 písm. h) a j) je nutné znát průměrné náklady obcí na provoz systému zpětného odběru odpadů z obalů pro různé velikostní skupiny obcí s ohledem na rozdílnou výši jejich nákladů. Tyto průměrné náklady zjišťuje AOS na základě dat od obcí. Data budou ověřována ověřovatelem ve smyslu navrhovaného ustanovení § 23b. V případě více AOS se náklady na zjištění standardizovaných nákladů spravedlivě rozdělí mezi jednotlivé AOS na základě jejich tržního podílu. Na tom, která AOS bude standardizované náklady zjišťovat, musí být shoda v rámci koordinace za účasti MŽP. Náklady obcí budou stanoveny na základě auditovaných údajů, které získá AOS, budou stanoveny pro každou obalovou komoditu zvlášť a dále rozděleny u každé komodity na skupinu spotřebitelských obalů a na skupinu průmyslových obalů.

V případě § 21 odst. 1 písm. i) se jedná v podstatě o přímou transpozici článku 8a odst. 4 písm. a) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy EU přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobcí za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce:

a) pokrývaly u výrobků, jež výrobci uvádějí na trh v dotčeném členském státě, tyto náklady:

— náklady na tříděný sběr odpadů a na jejich následnou přepravu a zpracování, včetně zpracování, které je nezbytné pro dodržení cílů Unie týkajících se nakládání s odpady, a náklady nezbytné ke splnění ostatních cílů uvedených v odst. 1 písm. b) se zohledněním příjmů z opětovného použití, z prodeje druhotných surovin získaných z jejich výrobků a z nerozdělených uložených plateb,

— náklady na poskytování odpovídajících informací držitelům odpadů v souladu s odstavcem 2,

— náklady na shromažďování a vykazování údajů v souladu s odst. 1 písm. c).

Předmětné ustanovení směrnice platí kromě oblasti obalů také pro systémy rozšířené odpovědnosti výrobce dalších výrobků (např. pneumatiky), proto je formulováno obecněji. Fakticky je do zákona o obalech toto ustanovení transponováno bez modifikací. Nad rámec ustanovení směrnice byly pouze k výčtu oblastí, které mají být pokryty finančními příspěvky povinných osob, zařazeny také běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti AOS, neboť tyto náklady nemůže AOS hradit z jiných zdrojů než z příjmů od povinných osob.

Navrhovaným ustanovením § 21 odst. 1 písm. j) je implementován článek 8a odst. 4 písm. b) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy EU přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobcí za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce byly v případě kolektivního plnění rozšířené odpovědnosti výrobce upravovány, pokud je to možné, pro

jednotlivé výrobky nebo skupiny podobných výrobků, a to zejména se zohledněním jejich trvanlivosti, opravitelnosti, opětovné použitelnosti a recyklovatelnosti a přítomnosti nebezpečných látek, čímž se přihlíží k jejich životnímu cyklu a zohledňují se požadavky stanovené příslušným právem Unie, a pokud možno na základě harmonizovaných kritérií, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu.

Úprava příspěvků je definována jako ekomodulace a předmětné ustanovení činí za její realizaci zodpovědnou AOS. Zároveň ustanovení zajišťuje, aby ekomodulace byla prováděna shodně v případě působení více AOS na trhu. Pokud by totiž nebyl zajištěn jednotný přístup k ekomodulaci, jednotlivé AOS by se mohly zaměřit na zvýhodňování nebo naopak znevýhodňování jiných obalových materiálů a výrobci by si pak podle toho vybírali, se kterou uzavřou smlouvu o sdruženém plnění, čímž by byl ohrožen samotný účel ekomodulace. V případě působení více AOS na území ČR tedy musí za účelem shody na způsobu provedení ekomodulace probíhat komunikace, kterou moderuje Ministerstvo životního prostředí a které schvaluje dohodnuté postupy.

Realizací ekomodulace tedy poplatky za uvedení na trh nebo do oběhu konkrétních obalových materiálů nebudou nadále stanoveny pouze na základě reálných nákladů na jejich zpětný odběr a využití, ale také na základě zejména opakované použitelnosti obalu, jeho recyklovatelnosti a obsahu nebezpečných látek v rámci jeho životního cyklu. Z tohoto důvodu musí být v zákoně obsažena navrhovaná výjimka z odst. 1 písm. a).

V případě ustanovení § 21 odst. 1 písm. k) se opět jedná o přímou transpozici článku 8a odst. 4 písm. c) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy EU přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby finanční příspěvky hrazené výrobci za účelem dodržení jejich povinností spojených s rozšířenou odpovědností výrobce nepřesahovaly náklady nezbytné na poskytování služeb nakládání s odpady nákladově účinným způsobem. Tyto náklady se mezi dotyčné subjekty rozdělí transparentním způsobem. V rámci stanovení výše poplatků se podle tohoto ustanovení do těchto poplatků nezapočítávají běžné administrativní náklady nutné k zajištění činnosti, ustanovení je zaměřeno na transparentní hrazení nákladů na nakládání s odpadem.

Navrhovaným § 21 odst. 1 písm. l) je implementován článek 4 odst. 1 směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, podle kterého členské státy zajistí, aby vedle opatření přijatých podle článku 9 byla prováděna další preventivní opatření k zamezení vzniku obalových odpadů a k minimalizaci dopadu obalů na životní prostředí. (...) Členské státy využívají ekonomické nástroje a další opatření k poskytování pobídek k uplatňování hierarchie způsobů nakládání s odpady, jejichž příklady jsou uvedeny v příloze IVa směrnice 2008/98/ES, nebo jiné vhodné nástroje a opatření. Podle § 13 odst. 3 zákona o obalech platí, že pokud je opakovaně použito (v zákonných mezích) alespoň nově navrhovaných 70 % hmotnostních obalů uvedených na trh, má se za to, že byl zajištěn zpětný odběr a využití. Navrhovaným ustanovením je zajištěno, že AOS promítnou fikci splnění zpětného odběru a využití odpadů z obalů do své poplatkové struktury a zvýhodní opakovaně použitelné obaly, které jsou opakovaně použity alespoň ze 70 %.

Ustanovením § 21 odst. 1 písm. m) je implementován článek 8a odst. 3 písm. e) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého mají EPR systémy povinnost zveřejňovat informace o:

- i) svém vlastníkoví a členech;
- ii) finančních příspěvcích hrazených výrobcí za prodanou jednotku nebo za tunu výrobku uvedeného na trh a
- iii) postupu výběru provozovatelů pro nakládání s odpady.

Navrhovaným ustanovením § 21 odst. 1 písm. n) je podpořeno ustanovení § 21 odst. 1 písm. a), kterým je zamezeno možné zvýhodňování osob, které mají s AOS uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění. Pokud má AOS v úmyslu povinným osobám nabízet uzavření smluv, jejichž předmětem je zajištění komunikace se spotřebitelem a tyto smlouvy obsahují úplatu za poskytnuté plnění, musí tyto smlouvy zveřejnit, aby bylo zajištěno, že k uzavření této smlouvy mají přístup všechny povinné osoby, které mají s danou AOS uzavřenou smlouvu o sdruženém plnění a žádná tak nebyla znevýhodněna.

Navrhovaný odstavec 3 obsahuje výčet povinností, které nemusí plnit autorizovaná společnost zajišťující sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly. Povinnosti navrhovaných ustanovení § 10 odst. 2 a 3 a § 21 odst. 1 písm. f) až h) jsou vyloučeny, neboť AOS, která zajišťuje sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, zajišťuje zpětný odběr zejména ve vazbě na osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly podle § 9 odst. 4, nikoliv v obcích, kde se takové osoby nenacházejí.

Ustanovení § 21 odst. písm. c) vyloučeno není, neboť může nastat situace, kdy v obci není ani jedna osoba uvádějící na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly podle § 9 odst. 4, avšak přesto je v zájmu obce na jejím území zřídit místo zpětného odběru pro vratné zálohované obaly např. na sběrném dvoře. V takovém případě musí AOS, která zajišťuje sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly smlouvu s obcí uzavřít.

Ustanovení § 21b je vyloučeno, neboť AOS, která zajišťuje sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, musí zajistit samostatnou síť míst zpětného odběru ve vazbě na osoby, které uvádějí na trh nebo do oběhu vratné zálohované obaly podle § 9 odst. 4. Tato sběrná síť tedy bude provozována nezávisle na sběrné síti pro nezálohované odpady z obalů, a proto nedává smysl vyrovnání nákladů prostřednictvím tržních podílů jednotlivých autorizovaných společností.

Co se týče povinnosti koordinace ve smyslu nově navrhovaného ustanovení § 21c, ta se na AOS, která zajišťuje sdružené plnění výhradně pro vratné zálohované obaly, vztahuje. Takováto AOS bude ovšem vyloučena z koordinovaných oblastí, které s její činností nesouvisí, jako je např. zjišťování podílu odpadů z obalů ve sběrných nádobách.

K bodu 47 (§ 21a až § 21c)

Povinnost vytvoření rezervy pro AOS má sloužit jako záruka toho, že AOS bude schopná zajišťovat kontinuálně a řádně sdružené plnění i v případě výpadku jejích příjmů například z důvodu platební neschopnosti osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu nebo z důvodu krize na trhu s druhotnými surovinami.

AOS si za účelem tvorby rezervy musí zřídit zvláštní vázaný účet, na který ukládá peněžní prostředky, přičemž úroky z peněžních prostředků rezervy jsou její součástí.

Výše rezervy musí dosahovat nejméně 50 % celkových nákladů autorizované společnosti podle schválené účetní závěrky za předcházející účetní období, přičemž do nákladů autorizované společnosti se pro účely tohoto ustanovení nezapočítává zaplacená daň z příjmů a náklady na tvorbu rezervy. Této minimální výše musí být poprvé dosaženo po uplynutí 4 let od vydání prvního rozhodnutí o autorizaci (nejedná se tedy o změny nebo prodloužení rozhodnutí o autorizaci) k poslednímu dni účetního období, a poté již každý rok k poslednímu dni účetního období, což platí i v případě čerpání rezervy. Odstavec 4 pak stanovuje podmínky, za kterých minimální výše rezervy výjimečně nemusí být dosaženo. Jedná se pouze o případ, kdy v předcházejícím účetním období byla minimální výše rezervy dosažena a AOS zajistí, že bude dosažena v následujícím účetním období.

Čerpání rezervy musí schválit Ministerstvo životního prostředí a musí sloužit výhradně k zajišťování sdruženého plnění. Protože rezerva slouží jako pojistka, že AOS bude schopna plnit zákonné povinnosti jejích klientů, nemohou peněžní prostředky, které ji tvoří, být předmětem nařízení a provedení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, ani nemohou být zahrnuty do majetkové podstaty autorizované společnosti. Povinnost uvádění údajů o stavu a čerpání peněžních prostředků ve zprávě o ověření účetní závěrky AOS umožňuje jednoduchou kontrolu ze strany Ministerstva životního prostředí.

Navrhovaným ustanovením § 21b je implementován článek 8a odst. 4 písm. c) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851 a je jím řešeno spravedlivé a transparentní rozdělení nákladů na zajištění zpětného odběru v případě, že na trhu bude působit více AOS autorizovaných k plnění sdruženého plnění ve vztahu k obalům určeným spotřebiteli. Předpokladem předmětného modelu je plošné pokrytí zajišťování zpětného odběru po celé ČR v souladu s § 10, tedy že všechny AOS mají uzavřeny smlouvy o zajištění zpětného odběru se většinou obcí na území ČR (minimálně 90 %), proto jsou z něj v odst. 4 vyjmuty AOS, které rozsahu zajištění zpětného odběru podle § 10 nedosahují. Náklady na zpětný odběr představují většinové náklady AOS a na základě navrhovaného ustanovení bude jejich rozdělení mezi jednotlivé AOS probíhat podle jejich podílu na trhu na úrovni obcí, které AOS hlásí produkci odděleně sebraných odpadů z obalů a dostávají za to od AOS odměnu.

Dalším předpokladem je stanovení tržního podílu jednotlivých AOS, které bude vyhlášovat Ministerstvo životního prostředí na základě auditovaných údajů o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu klienty jednotlivých AOS, které tyto údaje budou jednou za čtvrt roku hlásit Ministerstvu životního prostředí. Tržní podíly rozdělené podle jednotlivých komodit uvedených v příloze č. 3 zákona o obalech a dále rozdělených na obaly určené spotřebiteli a průmyslové obaly vyhláší čtvrtletně MŽP. Na základě těchto podílů pak budou obce hlásit svoji produkci jednotlivým AOS. Pokud tedy kupříkladu nastane situace, že existují 2 AOS zajišťující zpětný odběr obalů určených spotřebiteli a jedna AOS by měla tržní podíl spotřebitelských plastových obalů 80 %, všechny obce této AOS nahlásí 80 % jejich produkce dané odpadové komodity a 20 % nahlásí druhé AOS. Tím je zajištěno, že většinové náklady AOS budou spravedlivě rozděleny bez nutnosti realizace vzájemných plateb v rámci vyrovnání. Tento postup je v souladu s pohledem Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Ostatní menšinové náklady budou transparentně rozděleny v rámci koordinace, viz níže.

Při vzájemném působení více AOS existují oblasti, na kterých se jednotlivé AOS musí dohodnout, aby činnost jedné AOS nenarušovala činnost druhé. Shody mezi AOS bude

dosahováno na základě navrhovaného ustanovení § 21c v rámci tzv. koordinace, což je komunikační proces, který usměrňuje MŽP, a AOS jsou povinny se do něj zapojit. Koordinace zároveň slouží jako platforma k dohodě na vyrovnání dalších sdílených nákladů souvisejících s poskytováním sdruženého plnění kromě vyrovnání většinových nákladů, kterými jsou náklady na zajištění zpětného odběru, v souladu s navrhovaným § 21b.

Odstavec 2 je věnován oblasti dotace dotřídovacích linek. Dotřídovací linky musí být dotovány způsobem, aby realizace dotřídění odděleně sebraných odpadů po započítání příspěvku od AOS nestála více než uložení těchto odpadů na skládky a existovala tedy ekonomická motivace pro dotřídování. V rámci koordinace se AOS musí shodnout na výši dotace, tak aby byla dostatečně motivující. Poté, co k této dohodě dojde, rozdělí se náklady na tuto dotaci spravedlivě mezi jednotlivé AOS podle tržního podílu pro příslušný obalový materiál analogicky k vyrovnání nákladů na zpětný odběr podle § 21b.

Předmětem koordinace podle odstavce 3 je také povinnost zjišťování nákladů obcí podle § 21 odst. 1 písm. g), neboť je zapotřebí zvolit AOS, která údaje bude zjišťovat. Je totiž zbytečné, aby tyto údaje zjišťovaly všechny AOS, neboť by měly dojít ke stejnému výsledku; v takovém případě, pak však musí AOS, která zjišťování bude provádět, vyčíslit náklady na toto zjišťování, a ty se pak budou dělit mezi jednotlivé AOS opět podle podílů na trhu. Předmětem koordinace by mělo být i rozdělení obcí do velikostních skupin.

Podle odstavce 4 je předmětem koordinace problematika určení podílu obalové složky v odděleně sebraných komunálních odpadech. Tu je nutné znát v souvislosti s placením příspěvků za zajištění zpětného odběru obcím, vzhledem k tomu, že v kontejnerech na tříděný odpad se vyskytují kromě odpadů z obalů i odpady, které původně nebyly obaly. AOS totiž subvencuje náklady pouze ve vztahu k obalům a produkci odpadů určenou k proplacení ze strany AOS je potřeba pokrýt o nebalovou část. Obalová složka se zjišťuje experimentálně pomocí statisticky vyhodnocených rozborů odděleně sebraných komunálních odpadů. Opět je žádoucí, aby stanovení podílu obalové složky zajišťovala pouze jedna AOS a ostatní jí přispívaly podle tržního podílu.

V případě provádění ekomodulace je nutné, aby probíhala mezi všemi jednotlivými AOS shodně. Ustanovení odstavce 5 upravuje postup v situaci, kdy se jedna AOS rozhodne ekomodulaci upravit. V takovém případě se sejdou všechny AOS za přítomnosti Ministerstva životního prostředí a na navrhované změně se musí shodnout. Pokud se AOS nedohodnou nebo jejich shodu neschválí MŽP, úpravu ekomodulace nelze provést.

Odstavec 6 definuje další oblasti, na kterých je nutné se v rámci koordinace shodnout. Písmeno a) se týká např. situací, ve kterých se AOS rozhodnou obcím bezplatně poskytovat sběrné nádoby. V takovém případě by se měly AOS shodnout na objemu vynaložených financí a tyto náklady pak spravedlivě sdílet dle tržních podílů. Písmeno b) je navrhováno proto, aby AOS musely sdílet náklady na pokrytí tzv. „freeriderů“, neboli osob, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu, ale neplní povinnosti § 10 a 12 zákona o obalech. Písmeno c) je nezbytné z toho důvodu, aby evidence odrážela skutečná množství využitých odpadů z obalů, neboť při působení více AOS může být odpad lehce zaevidován na více úrovních. Opatření na zamezení duplicit musejí realizovat všechny AOS podle jednotné odsouhlasené metodiky.

Mezi koordinované oblasti je zařazeno také informování spotřebitelů, aby jednotlivé AOS nešířily např. vzájemně si odporující sdělení a aby náklady na informování spotřebitelů byly spravedlivě rozděleny mezi jednotlivé AOS.

Shoda na jednotlivých tématech v rámci koordinace musí být dosažena mezi všemi dotčenými AOS a MŽP. Pokud ke shodě nedojde, může nastat vážné narušení spravedlivého systému poskytování sdruženého plnění a MŽP v takové krizové situaci musí zasáhnout a budoucí společný postup určí. Tento postup pak musí AOS respektovat a dodržovat.

K bodu 48 (§ 22)

Obsah ustanovení § 22 byl rozšířen a přesunut do § 20 odst. 1, neboť se jednalo o omezení autorizované společnosti; § 22 byl proto zrušen.

K bodu 49 (§ 23 odst. 1 písm. b))

Stávající znění ustanovení pojednává, kromě povinnosti vést evidenci, i povinnost zajistit ověření vedené evidence prostřednictvím „auditora“. Novela však zavádí nové povinnosti ověřování údajů, ve kterých je povinnost ověření evidence podle předmětného písm. b) zahrnuta.

K bodu 50 [§ 23 odst. 1 písm. c) až e)]

Nově zavedené evidenční a informační povinnosti souvisí s kontrolou AOS ze strany Ministerstva životního prostředí a vedou ke zvýšení transparentnosti AOS. Autorizovaná společnost EKO-KOM, a.s., již pravidelně v rámci kontrol na vyžádání poskytuje MŽP údaje podle písmene c) a je nutné, aby v případě vstupu nové AOS na trh měla nová AOS povinnost tyto údaje MŽP sdělovat.

Evidenci sběrných míst je nutné zavést kvůli přehledu MŽP o stavu sběrné sítě. V případě „klasické“ AOS, která zajišťuje zpětný odběr ve spolupráci s obcemi prostřednictvím jejich obecních systémů nakládání s komunálním odpadem, postačí uvést počet sběrných míst v každé obci, ve které zajišťuje zpětný odběr. V případě AOS, která zajišťuje sdružené plnění ve vztahu k vratným zálohovaným obalům ve smyslu § 9, je nutné zasílat kompletní seznam sběrných míst se stručným místopisem jejich umístění.

Náklady na poradenskou činnost a výzkumné projekty podle písmene e) je nutné znát kvůli ověření požadavků § 21 odst. 1 písm. g). Náklady na poradenskou činnost a výzkumné projekty totiž nejsou uvedeny ve výčtu úkonů placených AOS, a proto je potřeba je rozlišit, aby mohly být odečteny od minimální výše finančních prostředků hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za účelem zajištění sdruženého plnění.

K bodu 51 (§ 23 odst. 3 až 5)

Navrhovanou úpravou ustanovení § 23 odst. 3 je implementován článek 8a odst. 3 písm. e) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, dle kterého musí být zajištěno, aby systémy rozšířené odpovědnosti výrobce zveřejňovaly informace o dosahování cílů v oblasti nakládání s odpady. Je vhodné, aby tyto údaje byly veřejnosti k dispozici pohromadě od

všech AOS na webových stránkách Ministerstva životního prostředí, proto všechny AOS nahlásí údaje MŽP v souladu s odstavcem 2 a MŽP je poté zveřejní.

Povinnost zveřejňování hospodářských výsledků AOS v Obchodním věstníku byla zrušena, neboť účetní závěrka je již zveřejňována ve sbírce listin rejstříkového soudu.

Nově navrhovaným § 23 odst. 4 je stejně jako navrhovaným § 15 odst. 3 implementován článek 6a odst. 2 směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, který stanovuje měřící bod recyklace, v tomto případě však ve vztahu k AOS.

Dle tohoto ustanovení směrnice je pro účely plnění cílů směrnice, jak je již uvedeno výše, hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřena v okamžiku, kdy odpad vstupuje do recyklace, což ovšem neplatí vždy, neboť hned v další větě je umožněno odchýlně od prvního pododstavce hmotnost recyklovaného obalového odpadu měřit při výstupu z jakéhokoli třídění, pokud:

a) je tento odpad z výstupu následně recyklován;

b) hmotnost materiálů nebo látek, které jsou odstraněny dalšími operacemi předcházejícími recyklaci a nejsou následně recyklovány, není zahrnuta do hmotnosti odpadu, který je vykazován jako recyklovaný.

Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování odstavců 1 až 5 článku 6a směrnice 94/62/ES přijme Komise do 31. března 2019 prováděcí akty, které stanoví pravidla pro výpočet, ověřování a předkládání údajů, zejména pokud jde o hmotnost vzniklého obalového odpadu. Je tedy možné, že tyto správní akty ještě zapříčiní další úpravu tohoto ustanovení, avšak v době návrhu předmětné novely je především nutné, aby odpady z obalů byly trasovatelné od původce odpadu po zpracování a v případě recyklace po dotřídění na standardizovanou kvalitu neboli na kvalitu umožňující konkrétní materiálové zpracování. Tento přístup byl již dlouhodobě uplatňován vůči stávající AOS prostřednictvím rozhodnutí o autorizaci. Navrhovaným ustanovením je tento přístup explicitně stanoven i pro další potenciální AOS.

Ustanovením § 23 odst. 5 je rozšířeno zmocnění pro rozsah a způsob vedení evidence o vymezení odpadů z obalů, které lze započítávat do recyklace. Zde je Ministerstvu životního prostředí dán prostor pro implementaci nových pravidel, které přinesou výše uvedené prováděcí akty.

K bodu 52 (§ 23a až § 23c)

Navrhovaným ustanovením § 23a je implementován článek 8a odst. 3 písm. d) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy přijmou nezbytná opatření k zajištění toho, aby každý výrobce nebo organizace vykonávající povinnosti vyplývající z rozšířené odpovědnosti výrobce jménem výrobců:

zavedli odpovídající mechanismus vnitřní kontroly, podporovaný v příslušných případech pravidelnými nezávislými audity, za účelem hodnocení:

i) svého finančního řízení včetně dodržování požadavků stanovených v čl. 8a odst. 4 písm. a) a b) směrnice [(nově navrhovaná ustanovení § 21 odst. 1 písm. h) a i)];

ii) kvality údajů shromažďovaných a vykazovaných v souladu s čl. 8a odst. 1 písm. c) (povinnost sběru dat o zpětném odběru a zpracování) a s požadavky nařízení (ES) č. 1013/2006.

Za účelem kontroly finančního řízení byla stanovena povinnost ověření účetní závěrky (odstavec 1) a ověření plnění povinnosti podle navrhovaného ustanovení § 21 odst. 1 písm. h) [§ 23a odst. 2 písm. c)], které má zajistit nastavení poplatkové struktury AOS tak, aby odrážela skutečné náklady. Provádění ekomodulace bude kontrolováno ze strany MŽP, nikoliv ověřovatelem, s ohledem na to, že se jedná o úpravu poplatků s přihlédnutím k environmentálním dopadům určitých materiálů.

Za účelem kontroly kvality údajů o zpětném odběru a zpracování odpadů z obalů byla stanovena povinnost ověření správnosti a úplnosti údajů o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu, které povinné osoby, jež mají s autorizovanou společností uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, vykázaly autorizované společnosti [(§ 23a odst. 2 písm. a)], a ověření správnosti a úplnosti vedení evidencí podle § 23 odst. 1 písm. a) až d), [(§ 23a odst. 2 písm. b)).

Ve spojení s navrhovaným odstavcem 4, podle kterého je nutno ověřovat také samotné osoby zajišťující zpětný odběr, svoz, zpracování či jiné nakládání s obaly nebo odpady z obalů a původce odpadů, je zajištěno ověření dat jak „na vstupu“ do AOS neboli objem obalů uvedených na trh a zároveň dat, které AOS získává od zúčastněných subjektů, které jí prakticky zajišťují plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Pro ulehčení výkonu kontrol bylo navrženo ustanovení odstavce 7, podle kterého tyto zúčastněné subjekty musí ověřovateli poskytnout součinnost. Dále musí také sdělovat údaje o množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu, které byly vykázány jiné autorizované společnosti, neboť ověřovatel musí pro úspěšné ověření údajů disponovat kompletními údaji o vyprodukovaných obalech dané povinné osoby. Povinná osoba však může teoreticky mít uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění s dvěma AOS, pokud každá disponuje autorizací pro jinou skupinu obalů.

Pro maximální možnost ověření údajů ze strany Ministerstva životního prostředí je ověřovatel povinen archivovat zprávy o ověření a výsledky ověření po dobu 5 let a poskytnout je Ministerstvu na jeho vyžádání.

V současné době obsahuje rozsah a četnost ověření údajů pouze rozhodnutí o autorizaci, je však vhodné tyto rozsahy zakotvit v legislativním předpisu (vyhlášce), aby platily pro všechny potenciální AOS.

Navrhovaný § 23b stanovuje požadavky na ověřovatele. Kromě oprávnění podle zákona o auditorech je nutno nastavit další požadavky s ohledem na charakter ověřovaných údajů a osob. Je požadována nejméně tříletá odborná praxe podle odst. 1 písm. b) a také je nutné, aby ověřovatel prokázal znalost v oblasti odpadových toků a jejich evidencí. Za tímto účelem musí ověřovatel mít zajištěnu spolupráci s osobou, která má odborné vysokoškolské vzdělání a alespoň 3 roky praxe v odpadovém hospodářství podle odst. 1 písm. f). Navrhovaná písmena c) až e) jsou opatření proti střetu zájmů ověřovatele a AOS a také odpadových firem.

K tomu, aby se osoba mohla stát ověřovatelem, musí za tímto účelem od Ministerstva životního prostředí získat akreditaci podle navrhovaného § 23c.

Požadavek na maximální příjem od jedné autorizované společnosti má eliminovat riziko nezákonné kooperace AOS s ověřovatelem. Čím je menší procento příjmu od jedné AOS, tím méně se ověřovateli vyplatí riskovat nekalé jednání.

Jak je uvedeno výše, AOS může zajistit ověření údajů pouze prostřednictvím akreditovaného ověřovatele. Ověřovatel získá akreditaci rozhodnutím vydaným na základě žádosti. Obsah této žádosti stanovuje odstavec 2 navrhovaného ustanovení. Většina obsahových náležitostí žádosti souvisí s prokázáním požadavků stanovených v § 23b, navíc pak musí žadatel prokázat, že je schopen pro realizaci činnosti ověřovatele vyčlenit minimálně 15 zaměstnanců pracujících po stanovenou pracovní dobu, aby měl dostatečné personální zajištění (což vychází z počtu zaměstnanců zajišťujících ověření stávající AOS) a musí předložit metodiku objasňující, jakým způsobem bude žadatel při ověřování údajů postupovat a odhalovat duplicitní započítávání, což souvisí s jeho odbornou způsobilostí.

Další odstavce nastavují pravidla, na jak dlouho je možné akreditaci udělit, jak lze akreditace prodloužit a z jakých důvodů ji může Ministerstvo životního prostředí odejmout.

K bodu 53 [§ 24 odst. 2 písm. c)]

Úprava souvisí s bodem 31. Jedná se o snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství.

K bodu 54 (§ 25)

Vypuštění projednání s Ministerstvem zemědělství opět souvisí s bodem 31, stejně jako v předchozím bodě se jedná o snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství.

Navrhovaným ustanovením § 25 je v písmenu c) dána Ministerstvu životního prostředí pravomoc zahájit řízení o změně autorizace z důvodu změn v právním řádu České republiky, týkajících se oblasti odpadového hospodářství. Dosud bylo možné měnit autorizaci pouze na základě změn evropské legislativy nebo na žádost AOS, avšak i např. novela zákona o odpadech může zásadně ovlivnit plnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů realizovaného AOS. Ministerstvo životního prostředí by mělo mít možnost přizpůsobovat činnost AOS těmto změnám z vlastního uvážení. Stejně tak musí mít MŽP možnost reagovat, nastane-li situace, která ohrožuje plnění cílů stanovených tímto zákonem. Takovou situací může být např. vstup nové AOS na trh, která bude zajišťovat sdružené plnění pouze ve vztahu k vratným zálohovaným obalům. V takovém případě bude nutné upravit rozsah

využití jednotlivých AOS, aby v součtu nebylo ohroženo dosažení celkových cílů za ČR. Další takovou situací může být např. akutní nedostatek recyklačních kapacit.

K bodu 55 [§ 26 odst. 1]

Úpravou odst. 1 je efektivněji bráněno tomu, aby na trhu působila AOS, která svou činnost provádí fiktivně nebo zásadním způsobem porušuje závazky plynoucí z projektu, na jehož základě obdržela autorizaci. Zrušení rozhodnutí je založeno na jednoznačných podkladech, kde prokazování rozhodných skutečností leží na samotné AOS, postrádá tedy prvek správního uvážení, a proto není nutné jej projednávat s ostatními ministerstvy. Působení fiktivní autorizované společnosti může destabilizovat odpadové hospodářství v obcích a současně zvýhodnit některé podnikatele na trhu. Je proto nutné, aby v takovém případě MŽP reagovalo bez zbytečného odkladu.

Smyslem navrhovaného ustanovení odst. 1 písm. c) je možnost reakce Ministerstva životního prostředí na situaci, kdy AOS, která nově vstoupila na trh, řádně neplní své povinnosti za osoby uvádějící obaly na trh nebo do oběhu. Nedosažení parametrů sběrné sítě stanovených v § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) svědčí o tom, že AOS ani do roka nebude kvůli nezajištění úrovně zpětného odběru stanovené § 10 možné zapojit do mechanismu vyrovnávání nákladů podle § 21b.

K bodu 56 (§ 26 odst. 2)

Vypuštění projednání s Ministerstvem zemědělství opět souvisí s bodem 31, jedná se o snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství.

V ustanovení písm. a) je aktualizována požadovaná míra využití, které musí AOS dosáhnout do 1 roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o autorizaci. Stávající hodnota 15 % hmotnostních odpadů z obalů, pro něž AOS uzavřela smlouvy o sdruženém plnění, byla navrhována již v roce 2001 při zavádění zákona o obalech. Od té doby prošlo odpadové hospodářství v ČR značným vývojem, a proto byla navržena hodnota 80 % z cíle na celkové využití odpadů z obalů stanoveného v rozhodnutí o autorizaci podle § 17 odst. 7 písm. d).

K bodu 57 (§ 27)

V případě řízení o akreditaci podle navrhovaného ustanovení § 23c nejsou důvody, aby byly účastníky řízení jiné osoby než žadatel o akreditaci, neboť dle MŽP jiné osoby nemohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.

K bodu 58 (§ 28a)

Navrhované ustanovení § 28a řeší, jak má být naloženo s peněžními prostředky získanými z příspěvků povinných osob v případě ukončení činnosti AOS. V těchto případech zpravidla jsou na trhu obaly, pro které AOS nezajistila splnění povinností zpětného odběru a využití odpadů z obalů za povinnou osobu. Jsou-li proto v AOS v okamžiku ukončení její činnosti peněžní prostředky získané z příspěvků povinných osob, neměly by zůstat provozovateli bývalé AOS, v případě zániku AOS by neměly přejít na jejího právního nástupce nebo být součástí likvidačního zůstatku, který se rozděluje mezi společníky. Zákon v § 21a odst. 5 vylučuje peněžní prostředky rezervy z majetkové podstaty AOS.

Navrhovaná právní úprava v § 28a vychází z teze, že při zániku rozhodnutí o autorizaci musí být s dosud nevyužitými peněžními prostředky získanými z příspěvků povinných osob včetně výnosů z nich naloženo tak, aby i nadále sloužily účelu, pro který byly vybrány, tj. k zajištění splnění povinností § 10 a 12 zákona o obalech. Za tím účelem je navrhováno řešení, že tyto peněžní prostředky je povinna právnická osoba, jejíž oprávnění k provozování AOS zaniklo, převést ve lhůtě do 90 dnů AOS, která plnění povinností povinných osob převzala. Jestliže povinné osoby ze zanikající AOS „přejdou“ k různým AOS, rozdělí se převáděné peněžní prostředky mezi jejich provozovatele v poměru podle množství obalů uvedených na trh nebo do oběhu jednotlivými povinnými osobami. Pro vyloučení pochybností jsou výslovně uvedeny i prostředky tvořící finanční rezervu, přestože i ta je vytvářena z peněžních prostředků vybraných na příspěvcích výrobců.

Uvedeným způsobem nemohou být převedeny peněžní prostředky připadající na povinnou osobu, která s žádnou AOS neuzavřela novou smlouvu o sdruženém plnění (např. se rozhodne plnit nadále své povinnosti podle tohoto zákona v individuálním systému nebo přestane uvádět obaly na trh nebo do oběhu). Zákon v takovém případě nepřipouští vyplacení odpovídající částky povinné osobě, neboť zde neexistuje záruka, že by tyto prostředky byly skutečně využity na zajištění zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Namísto toho je navrhováno, aby tyto peněžní prostředky byly převedeny do Státního fondu životního prostředí České republiky s tím, že smějí být použity pouze za účelem rozvoje systémů zpětného odběru a využití odpadů z obalů. Tím budou současně povinné osoby nepřímou motivovány k tomu, aby v případě zániku „jejich“ AOS preferovaly pokračování plnění jejich povinností opět prostřednictvím AOS, což lze z hlediska záruk řádného plnění zejména povinnosti zpětného odběru považovat za žádoucí.

Podle § 185 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, zaniká právnická osoba zapsaná do veřejného rejstříku dnem výmazu z tohoto rejstříku. Jestliže rozhodnutí o autorizaci pozbylo platnosti, je nezbytné převést peněžní prostředky postupem podle § 28a před samotným zánikem AOS. Zákon proto stanoví, že zánik právnické osoby nemůže nastat dříve, než budou splněny povinnosti stanovené v § 28a odst. 1 a 3. Do splnění těchto povinností tedy příslušný orgán nesmí právnickou osobu vymazat z veřejného rejstříku.

K bodu 59 [§ 31 písm. c)]

Navrhovaným ustanovením bylo z vykonávání státní správy v oblasti nakládání s obaly a odpady z obalů vyloučeno Ministerstvo zemědělství, jak již bylo odůvodněno výše.

K bodu 60 [§ 31 písm. e)]

V písm. e) byla napravena legislativní chyba. Předmětná instituce se jmenuje Státní zemědělská a potravinářská inspekce, nikoliv Česká zemědělská a potravinářská inspekce.

K bodu 61 [§ 32 písm. b)]

Vypuštění projednání s Ministerstvem zemědělství opět souvisí s bodem 31, jedná se o snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství.

Přečíslování je legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K bodu 62 [§ 32 písm. d)]

Legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K bodu 63 [§ 32 písm. e)]

Vyškrtnutím Ministerstva zemědělství byla napravena legislativní chyba. V § 20 odst. 10, který je nově přesunut do § 20a odst. 6, nikdy Ministerstvo zemědělství nefigurovalo. Změna předmětu podnikání naopak vždy figurovala v původním § 20 odst. 10, ale nebyla uvedena v § 32 písm. e), což je navrhovanou změnou také napraveno.

K bodu 64 [§ 32 písm. f)]

Legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K bodu 65 [§ 32 písm. g)]

Ustanovení je upraveno tak, aby Ministerstvo životního prostředí vedlo souhrnnou evidenci individuálně plnicích osob ve smyslu § 13 odst. 1 písm. a) a evidenci všech AOS zvlášť. Z těchto evidencí pak zpracovává celkovou evidenci za ČR.

K bodu 66 [§ 32 písm. h)]

Navrhovanou úpravou je napravena legislativní chyba. Ustanovení § 24 odst. 1 je věnováno kontrole AOS, nikoliv dohledu.

K bodu 67 [§ 32 písm. m)]

V praxi se často stává, že se stanoviska Ministerstva zemědělství a Ministerstva průmyslu a obchodu navzájem vylučují, což k posouzení, zda určitý typ výrobku je nebo není obalem, věcně nepřispívá. Zároveň se jedná o snížení administrativní zátěže Ministerstva zemědělství.

K bodu 68 [§ 32 písm. t) až y)]

Navrhovaným ustanovením § 32 písm. t) je implementován článek 8a odst. 3 písm. d) směrnice 2008/98/ES ve znění směrnice (EU) 2018/851, podle kterého členské státy zajistí pravidelný dialog mezi příslušnými zúčastněnými stranami zapojenými do provádění systémů rozšířené odpovědnosti výrobce, včetně výrobců a distributorů, soukromých nebo veřejných zpracovatelů odpadu, místních orgánů, organizací občanské společnosti a případně subjektů sociální ekonomiky, sítí pro opětovné použití výrobků a jejich opravu a provozovatelů zařízení pro přípravu k opětovnému použití.

Písm. u) dává Ministerstvu životního prostředí pravomoc zvážit, zda AOS může uvolnit peněžní prostředky na zajišťování sdruženého plnění ze své rezervy.

Stanovení a zveřejňování tržních podílů AOS Ministerstvem životního prostředí podle § 32 písm. v) v případě, že v ČR působí více AOS, je nezbytné pro účely vyrovnání nákladů podle navrhovaného § 21b. Tyto podíly budou závazné pro obce při vykazování sebraných odpadů z obalů jednotlivým AOS a MŽP je bude zveřejňovat na svých webových stránkách.

Oprávnění MŽP v ustanovení § 32 písm. w) je podrobně popsáno v rámci zdůvodnění § 21c.

Podle písmene x) MŽP zveřejňuje podíly na trhu jednotlivých AOS, aby obce mohly správně vykazovat svoji produkci odděleně sebraných komunálních odpadů z obalů podle § 21b.

Úprava v § 32 písm. y) vyplývá z navrhovaného ustanovení § 23c.

K bodům 69 až 70 (§ 33 až § 34)

Legislativně-technické úpravy vyplývající z navrhovaných změn. V § 34 byl odstraněn chybný odkaz na stávající § 20 odst. 10 (navrhovaný § 20a odst. 6), kde Ministerstvo zemědělství nikdy nefigurovalo.

K bodu 71 [§ 36 písm. c)]

Navrhovaným § 36 písm. c) je České obchodní inspekci dána pravomoc kontroly podle navrhovaného ustanovení § 13 odst. 2, které slouží jako prevence ovlivňování dodavatelů ze strany maloobchodních řetězců ke spolupráci s konkrétní AOS v případě, že na trhu bude působit více AOS.

K bodu 72 [§ 36 písm. e)]

Legislativně-technická úprava vyplývající z navrhovaných změn.

K bodu 73 (§ 40)

Nepředpokládá se, že by Česká inspekce životního prostředí pravidelně realizovala kontroly ověřovatelů, pokud však Ministerstvo životního prostředí nějaké porušení povinnosti objeví (např. si vyžádá poskytnutí zprávy, kterou však ověřovatel v rozporu s navrhovaným ustanovením § 23a odst. 6 nearchivoval), podá podnět České inspekci životního prostředí, která jej prověří a případně uloží ověřovateli sankci. Nově je také ČIŽP oprávněna uložit sankci právnické osobě, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo, a která nepřevedla všechny nevyužité peněžní prostředky podle § 28a.

K bodu 74 (§ 41)

K obalům bylo nutné doplnit obalové prostředky, aby bylo jasné, že se ustanovení týká i obalů před jejich naplněním (viz k bodu 1).

K bodu 75 [§ 43 odst. 1 písm. c)]

Navrhovaným ustanovením je Ministerstvu životního prostředí umožněno zakázat AOS poskytovat sdružené plnění, pokud nesplňuje povinnosti stanovené v § 10. Tímto ustanovením je podpořeno ustanovení § 26 odst. 1 písm. c), které umožňuje zrušit rozhodnutí o autorizaci AOS, která nedosáhla parametrů sběrné sítě stanovených v § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo nekompenzuje náklady na zajištění zpětného odběru odpadů z obalů ve sběrných místech, které nemá smluvně zajištěny do dne dosažení podílů podle § 10 odst. 2 a 3 a zpětný odběr v nich zajišťují ostatní autorizované společnosti, včetně

nákladů na využití odpadů z obalů. Odejmutí rozhodnutí o autorizaci může být dlouhý proces, během kterého může dotčená AOS dále inkasovat finanční prostředky pro zajišťování sdruženého plnění, které však fakticky zajišťuje nedostatečně. Této nežádoucí situaci lze zabránit tím, že by AOS v době, kdy by nesplňovala podmínky § 10, § 21 odst. 1 písm. f) nebo g) nebo § 21b odst. 4, nemohla vykonávat svoji činnost, tedy poskytovat sdružené plnění. Pokud by bylo AOS zakázáno poskytovat sdružené plnění podle předmětného ustanovení, nebyla by taková AOS již povinna uzavřít smlouvu o sdruženém plnění s každou osobou, která o uzavření smlouvy projeví zájem a nemá vůči ní nesplněné splatné závazky podle § 21 odst. 1 písm. b).

K bodům 76 až 84 (§ 44 a § 45)

Zavádějí se nové skutkové podstaty přestupků a s nimi spojené sankce za porušení nově navrhovaných povinností.

V nejnižší hranici sazby (do 500 000 Kč) je nově možno postihovat AOS, která poruší povinnost zveřejňovat smlouvy ve stanovené lhůtě podle § 21 odst. 1 písm. n).

Pokutou do výše 1 000 000 Kč lze nově postihovat AOS, které poruší povinnost provádět ekomodulaci a další povinnosti s ní spojené podle § 21 odst. 1 písm. j), povinnost stanovovat nižší příspěvky za opakovaně použitelné obaly splňující podmínky § 13 odst. 3 ve srovnání s finančními příspěvky, které účtuje za uvádění jednocestných obalů na trh nebo do oběhu a také za porušení povinnosti zveřejňovat informace o vlastnické struktuře a členech orgánů autorizované společnosti, sazebníky finančních příspěvků spojených se zajišťováním sdruženého plnění hrazených osobami uvádějícími obaly na trh nebo do oběhu za jednotlivý obal nebo hmotnostní jednotku obalů uvedených na trh či do oběhu a informace o postupu výběru provozovatelů pro nakládání s odpady. U většiny porušení povinností AOS je umožněno ukládat pokutu v nejvyšší sazbě, výše uvedená pochybení však v porovnání s níže uvedenými nejsou natolik závažná.

Pokutou do výše 10 000 000 Kč bude nově postihována osoba, která uvádí obaly na trh nebo do oběhu prodejem spotřebiteli za porušení povinnosti stanovené v § 13 odst. 2, tedy pokud taková osoba jakkoliv ovlivňuje osobu uvádějící obaly na trh nebo do oběhu v předchozích člancích distribučního řetězce, která prodává obaly za účelem jejich dalšího prodeje, ve výběru AOS, s níž má dodavatel v úmyslu uzavřít smlouvu o sdruženém plnění. Pokutou do stejné výše může být postihnuta právnická osoba, jejíž rozhodnutí o autorizaci zaniklo, za to, že nepřevedla všechny dosud nevyužité peněžní prostředky získané z příspěvků osob uvádějících obaly na trh nebo do oběhu včetně výnosů z nich nebo prostředky tvořící rezervu jiným AOS nebo Státnímu fondu životního prostředí České republiky podle § 28a.

Pokutou do výše 10 000 000 Kč bude také postihováno porušení některé z povinností týkající se omezení autorizované společnosti podle § 20, jedná se o omezení vykonávání jiné činnosti než poradenské, výzkumné, osvětové nebo propagační, uzavření smlouvy, která prokazatelně povede ke zvýhodnění či znevýhodnění osoby oprávněné nakládat s odpady v hospodářské soutěži na trhu odpadových služeb, podnikání v oblasti nakládání s odpady, obchodování s odpady, poskytování zápůjčky třetím osobám nebo vykonávání činnosti pověřeného zástupce podle navrhovaného § 13a.

Pokutu s nejvyšší hranicí sazby lze nově také uložit AOS, která neuzavře smlouvu o sdruženém plnění vždy pro všechny obaly uváděné na trh nebo do oběhu povinnou osobou, k jejichž zajištění sdruženého plnění je rozhodnutím o autorizaci oprávněna, požaduje za uzavření smlouvy s obcí nějakou formu úhrady, nesplní povinnost zajistit ve stanovených termínech zpětný odběr prostřednictvím sběrných míst pro stanovený podíl obcí a obyvatel v nich žijících podle § 21 odst. 1 písm. f) a g), poruší povinnost zjišťovat náklady obcí na zpětný odběr odpadů z obalů podle § 21 odst. 1 písm. h), poruší povinnost zajistit, aby výše finančních příspěvků pokrývala náklady podle § 21 odst. 1 písm. i), poruší povinnost zabezpečit, aby výše finančních příspěvků nepřesahovala nezbytné náklady podle § 21 odst. 1 písm. k), poruší některou z povinností týkajících se finanční rezervy podle § 21a, poruší některou z povinností týkajících se vyrovnání nákladů podle § 21b, včetně toho, že vykáže Ministerstvu životního prostředí nesprávné údaje, ze kterých je vypočítáván tržní podíl autorizovaných společností, poruší některou z povinností týkajících se koordinace autorizovaných společností podle § 21c, včetně situace, kdy autorizované společnosti nenaleznou shodu v některé z koordinovaných oblastí s výjimkou § 21c odst. 5, nevede stanoveným způsobem a ve stanoveném rozsahu evidence podle § 23 odst. 1 nebo neohlásí údaje z těchto evidencí Ministerstvu životního prostředí, nezveřejní účetní závěrku podle § 23 odst. 4, nebo poruší některou z povinností týkajících se ověření údajů ověřovatelem podle § 23a.

Pokutu s nejvyšší hranicí sazby lze nově také uložit ověřovateli, pokud nearchivuje zprávy o ověření a výsledky ověření po dobu 5 let od ověření či je neposkytne Ministerstvu životního prostředí na jeho vyžádání podle § 23a odst. 6.

Pokuty v nejvyšší hranici sazby jsou navrhovány pouze ve vztahu k nejzávažnějším porušením povinností AOS, která plní přeneseně povinnosti osob, které uvádějí obaly na trh nebo do oběhu, což lze považovat za přiměřené. Pokutu do 10 000 000 Kč bylo umožněno udělit také ověřovateli z toho důvodu, aby byla minimalizována motivace krytí pochybení AOS ze strany ověřovatele.

Pokutou do výše 500 000 Kč lze nově postihovat také obce, pokud nevykáží každé z autorizovaných společností poměrnou část hmotnosti odpadů z obalů sebraných na jejím území podle zveřejněných podílů na trhu. Horní hranice sazby pokuty za tento přestupek je navrhována ve stejné výši jako u nejméně závažných přestupků podle platného zákona o obalech, což lze považovat za přiměřené. Například jednání naplňující skutkovou podstatu přestupku podle § 44 odst. 2 písm. a) zákona o obalech v platném znění zřejmě není z hlediska škodlivých následků závažnější než jednání, jež má být postihováno na základě navrhovaného § 44 odst. 7. Nejnižší hranici sazby pokuty lze také odůvodnit tím, že zákon o obalech kromě povinnosti vykazování AOS žádnou povinnost obcím nestanovuje a je určen především osobám uvádějícím obaly na trh nebo do oběhu a AOS.

K bodu 85 (§ 48)

Souvisí s navrhovanou úpravou přílohy č. 3, která je odůvodněna níže.

K bodu 86 (§ 49)

Vyjmutí určení postupu v rámci koordinace Ministerstvem životního prostředí (pokud nedojde ke shodě mezi dotčenými koordinovanými subjekty) z působnosti správního řádu je nutné,

neboť pro řádné fungování souběžných systémů sdruženého plnění je zapotřebí zajištění kontinuálního plnění povinností podle jasně stanovených pravidel ze strany všech AOS. Pokud by bylo možné se proti postupu stanovenému MŽP ze strany AOS odvolávat, byla by tato kontinuita vážně porušena. Mohlo by např. dojít k situaci, kdy by dohodě bránila jedna AOS, která by se zároveň odvolávala i proti určení postupu Ministerstvem životního prostředí a kvůli této „problematické“ AOS by pak ostatní AOS kvůli absenci jasných pravidel nemohly řádně provozovat svoji činnost a bylo by rovněž ohroženo plnění cílů směrnice 94/62/ES ze strany ČR. Příkladem takové vážné překážky může být například absence shody na společném postupu pro odstranění rizika duplicity evidencí.

K bodu 87 (§ 50)

Zmocňovací ustanovení pro vydání vyhlášek Ministerstva životního prostředí se rozšiřuje o stanovení formátu pro hlášení celkové hmotnosti obalů uvedených na trh osobami, s nimiž má AOS uzavřenu smlouvu o sdruženém plnění, zavedené pro účely stanovení tržních podílů AOS, dále o stanovení způsobu vedení evidencí podle § 23 odst. 1 písm. a), c), d) a e)

a o stanovení minimálního rozsahu a četnosti ověření údajů podle § 23a.

K bodům 88 a 89 (Příloha č. 2)

Viz k bodu 1.

K bodu 90 (Příloha č. 3)

Úpravou přílohy č. 3 je implementován článek 6 směrnice 94/62/ES ve znění směrnice (EU) 2018/852, který stanovuje požadovaný rozsah recyklace a využití odpadů z obalů. V případě rozsahu recyklace pro hliníkové odpady z obalů je v rámci implementace uplatňováno odložení termínu pro dosažení cílů v souladu s odst. 1a článku 6, neboť bylo vyhodnoceno, že u tohoto materiálu hrozí největší nebezpečí nesplnění cíle.

Hledisko ruční oddělitelnosti při klasifikaci obalu považovaného za obal z jednoho materiálu je již dlouhodobě uplatňováno výkladem a je plně v souladu s čl. 2 rozhodnutí Komise 97/129/ES, podle kterého se „kombinovaným obalem“ rozumí obal vyrobený z různých materiálů, které od sebe nelze ručně oddělit, přičemž žádný z nich nepřekračuje určitý podíl hmotnosti, který se stanoví postupem podle článku 21 směrnice 94/62/ES. Tento podíl však nikdy nebyl stanoven.

Nahrazení organické recyklace biologickým rozkladem souvisí s úpravou § 4.

K čl. II

Přechodné ustanovení je navrhováno z důvodu nutnosti nastavení jasných pravidel, jak má být postupováno v případech, kdy navrhovaná novela zákona o obalech nabyde účinnosti v průběhu správního řízení ve věci žádosti o autorizaci. Vzhledem k tomu, že potenciální žadatelé by v takových případech od okamžiku autorizace měli dodržovat podmínky navrhované novely, je zapotřebí žadatelům poskytnout prostor pro sladění projektu s novou legislativou. Za tímto účelem byla žadatelům poskytnuta lhůta 6 měsíců. Do té doby musí doplnit projekt sdruženého plnění podle nových požadavků § 17 odst. 3. a doložit smluvní zajištění takového počtu sběrných míst, aby podíl obyvatel žijících v obcích, na jejichž území

je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr podle nově navrhovaného § 10, činil z celkového počtu obyvatel České republiky minimálně 25 %, a aby podíl obcí, na jejichž území je žadatel povinen zajišťovat zpětný odběr, činil z celkového počtu obcí v České republice minimálně 25 %.

K čl. III

Datum nabytí účinnosti zákona bylo stanoveno s ohledem na lhůtu pro transpozici předmětných směrnic tzv. balíčku oběhového hospodářství, směrnice (EU) 2018/851 a směrnice (EU) 2018/852, a také podle navrhované účinnosti ostatních nově předkládaných odpadových zákonů (zákona o odpadech, zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností, zákona, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností).